

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 25. In omnibus tribunalibus Caiphæ Pilati & Herodis, ad quæ Deus Christum trahi voluit, eius declaratur innocentia, vt patebit in eorum singulis cuentibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

nam nosse desiderat, non tamen velle
illam sibi faciem proponi: sicut omnes luce
delectamur solis, sed qui eius in oculis suis
velit reuerberationem, scilicet neminem. Hoc
ipse Christus ait: Qui male agit, odit lucem.
Hic exilis laborabat adeo lippis et lampada
dem in templo lucemem nequiter iuraverit
quocirca ut eam intueretur, distulit donec
extingueretur. Hoc actus de potentioribus.
Audire veritatem, quia per ipsam damnum
publicis nonis eorum infertur inuultibus, non
deprecat, nisi debilem & pene extinctam.
quocirca Pilatus illam ita desiderans, hinc
non expectat responsum licet eum de hac
interrogaret.

1. 25. In omnibus tribunalibus Caipha,
Pilati & Herodis, ad quos Deus Christum
trahi voluit, eius declaratur innocentia,
et patet in eorum singulis euentibus.

D. Math. notat quod in omnibus crimi-
nationibus cotra Pilatum & sacerdotibus
& Pontificibus Christo obiectis, nullum ipse
responsum dedit: Et eum accusaretur a
Sacerdotibus & Senatoribus, nihil
respondit. Similiter dum ait Pilatus: Non audivi
dicere alicuium se dicere regem: Alcum non
dicere alicuium se dicere regem: Et non respondit ei ad alium
verbum, ita ut miraretur. Erases vehementer
Tantum admiratur est Pilatus silentium in
Domino, tantis tamen accusationibus op-
pella. Hæc D. Augullan in hoc silentio,
quod hæc profert rationem: Quia defen-
sionem non exegit, nec timebat verba. Ambiam
defensio qui timet vincit: atque ad huius rationis
conclusionem hanc mouet questionem:
Mirum in fratres, quod arguatur Saluator
peccat. Tacuerunt enim negat quod obicitur,
non non tunc respondere quod queritur. et
respondit. Doctor ille qui in sui defensionem
respondet, hoc agit, quia timet vincit: porro
Christus ideo potius tacet ut vincat; non
respondet quia victoria consistebat in eo
quod iudicaretur tanquam malus: Vt infir-
mitas in sermonebus suis, & vincat eum iudicari.
Veritatem velut talis iudicaretur, silentio opus
erat non satisfactio requirebatur. etiam
aliam idem sanctus addit rationem, nempe
Hieron. Ep. de la Nazara. Tom. IV.

hanc: Non ego lingua respondenti, qui habet
innocentiam patrem, tanquam quoniam iudex
constituitur dicitur: innocens ego sum à sanguine iusti-
kibus. Silet Christus quia ipse blente loquitur
iudex: tantà namque præfulget innocentia,
ut etiam non loquente Domino, ea iudici
conitet apertissime: Melior est igitur causa
que non defenditur, & probatur: plebs iustitia
que non verbu affirmatur, sed veritate fulci-
tur.

Pro huius confirmatione factum expendit
Susanna, que & ip'a similiter accusata
obmutuit: aramen castitas eius & vitæ
sanctimonia pro illa responderunt: Susanna
sancit. Et vicit inimicos suos, pro qua castitas
loquitur: et aduertit acutè D. Augull. à
Danielle & Pilato eadem fuisse verba dicta,
dicit Daniel: Mundus sum à sanguine huius:
& exclamat Pilatus: Mundus sum à sanguine
iusti huius Porro silentium in differentia: nam
hæc cum dixisset Daniel: Peccatis populi
reuscauit errorem, sed Pilatus auxilii potius fieri
vult: & item, quod eadem sententia absoluitur
iudicium, quod est & absoluta iustitia. Quantum
conscio voluit illis Deus ad memoriam
reuocare Susannæ facinus: quatenus sicut illi
audiendo Daniëlem à proposito desisterent, &
hi pariter præsidem audiendo desisterent.

Audite D. Augullin. Sed Daniel melius quoniam
Pilatus: ille enim pudicum sanguinem confetur
& tradit. Quid enim prodest testimonium perbi-
buisse innocentie, & velut reum adduxisse nequitia,
nisi quod gratius peccatum est vnum eundemque
& pronuntiare iustum. & tradere criminosis:
Ipsæ enim iugitatis suæ testis est, qui ore absolvit,
& corde condemnat. Laueri licet manus Pilatus,
tamen sua facta non diluit, quamuis abstergere se
putauerit iusti sanguinem de suis membris, eodem
tamen sanguine meos eius tenetur infecta: ipse
enim occidit Christum, qui eum tradidit occiden-
dum, Daniel ergo melius quam Pilatus: ille peccauit
populi reuscauit errorem: hic autem furentis,
Synagoga sacrilegium confirmavit &c. Quæ ini-
quitas, si Susannam declararam innocentem, et
tamen damnarent, potest in mundo grauior
inueniri? Ecce cur Christus ad iudices ra-
piatur, ut nimirum eius probetur & confir-
metur morum innocentia, atque hinc non
tolerantia pateat iniquitas tam iudicis eum
condemnantis post testam eius innocen-
tiam, quam furentis populi sacerdotum &
Nun Pilus.

II.
Susanna
defendit.
Dan. 13
D. Aug.

Principum, qui postulant, instant & clamoribus urgent ut condemnentur: quatenus eius causa liquidum appareat non veritas suis, nec enim respondit, sed tunc sine integritate evidentiis, ut ipse index eam pro palam pronuntiet: nihilominus declaratione perit huius, & eam nunquam re uocat, imo super eam motus cadit sententia qua condemnatur.

Prodit Pilatus cum Christo ex pretorio, & publice pronuntiat quod veridice cognoverat in causa Saluatoris: Ego nullam inuenio in ea talem qua morti tanquam reum iudicem, iudicari illi dixerunt vacillare, quoniam idcirco aculatione huius fortius corroborant, cum videret autem Christum immotum taciturnum admiratus est vehementer: sed cum tam horrenda essent ista que vix deprecabatur tanta conspicua auctoritate, nempe Sacerdotes, Doctores, & Principes, ipse tamen ut mutus fieret, coepit cognoscere in Christo aliquid altius, prater id quod videbatur exterius, absconditum latere: quia ex responsis eius colligebatur vitium eum esse ratione pradium & intellectum, quem ut mundus sequebatur, ita Principes persequebantur. Aduertunt illi Pilatum quoad condemnationem, quam illi instanter urgebant contra Christum, quaerere diuertit: quocirca denno voces attollunt, exclamando: *Camenus populum incipit a Galilea*

III. Christus remittitur ad Herodem.

Ut audiuit Pilatus Galileam, hoc sibi assumpsit ut se ab hoc negotio erimeret, proinde remisit illum ad Herodem: etenim sub eius ditique erat Galilea. Coram Herode legitur quia vana ductus curiositate, prodigium aliquod conspicienti circa multa quaestiones obiecit illi varias, ad quantum nullam Dominus respondit: *Interrogabat autem eum multis sermibus: at ipse nihil respondebat.* supplicium hic atreudo peccatis peccati Regis expugnatum graue est atrocioribus, quo Diuinum verbum suum Dominus illi denegat: nullum etenim grauius peccatori supplicium, quam si non habeat quo reprehensatur, si praedicator illi collatur, & prudens a stimulari conuulsarius, non vulgare profecto est hoc supplicium.

IV. Verbi Dei priuatio supplicium

Quod Deus ita declarauit, quando horrendum iudicans supplicium quo populum suum plecteret ita proposuit apud Isaiam in figura illius, 6. *Illius vineae: Mandabo nubibus caeli ne pluant*

super eam imbres quia tempus malum est. Nubes caeli praedicatorum imitatio Evangelii, aqua quae effundunt, eorum est doctrina, haec figura fecundat Ecclesiam virtutibus, multiplici multitudine Sanctorum: quando peccator ad talem accedunt miseriam suam, illa praedicatorum vocis sibi proficiant, quatenus nuntium remittant vitae: ut huiusmodi, quatenus uisum hoc est supplicium, si tollatur ab aqua uerbi Dei, praedicatorum intelligit, ut similibus praedictis, ne moueant, ne reprehendant, Herodes in tam insulam lapsum erat statum ex innumeris quibus Deum reuocabat sceleribus, ut nihil in eo effectum feruente praedicatoris & Baptiste uocem: *Nunc licet illi.* Quid hic? illi vitam abiecit quatenus uiam recipiebat: igitur in signum tantum criminum animaduersum: *Diuinum est illi Christus uerbum uoluit: cum scilicet non respondit ei ad illum uerbum: unde dicitur Herodes in eo causam mortis inuenit, ut stultum scilicet & Pilato remittit: *Interrogat eum, & illi nihil inuenit in eo. Quae uocem, an uelut alba signum est amicum? Non est: imo potius Principem referat populumque mobilem.* Apud Romanos ambucates dignitates primarias alba tunica praefigebatur dicebantur candidari. Qui fortitan non male dixerit hac de causa a Tertulliano coloratum hunc albam attribui martyriis, quibus communitur ob sanguinis effusionem tantum assignamus: quoniam canit Diuus Augustinus: *De martyrum candidatis laudat scriptura: Hebraeus color hic erat primarius ut conuincit ex Diuo Iacobo: Si uis ueritatem, amicum habent aurum in veste candida.* Signabat igitur haec alba tunica dignitatem, ut in ecclesia primarios, & Principatum Regumque affectantes. Hinc sequitur quod baptizata alba uelut imponatur (ut dicit Diuus Dionysius) qua significetur in baptismo uetera immundicia in praesentem munditiam puritatem: *Quod fuerat in se, componitur, & quod sine specie, seruo gratiam sumit, ut lucem uelut fulgore: uelut purus albus.* Iam notis regibus dicitur praetensiones, iam vitam delectat, amicum iam animos induit generosos: & licet dicitur D. Augustini, recenter baptizatis hic uelut uocem nebat ex Terentio: *Nunc hic dicit aliam uocem effert, alios mores possulat:* quod conuenit dicitur Apostoli: *In uocitate uita ambulamus.* In hoc*

ignis contemptus fuit & irrisio Herodis, quod Christum seque indolis primari, illaque ut fatuum et sibilavit, sicque illudum crucifixum Pilatum, & rupta inter virumque amicis facta, illo die denno sunt consoli data.

Ad id mal igitur redueitur Pilati, quem et ille vadi, sic Iudeos affatur: *Oculis suis hunc hominem, quasi amentem populum: Quis est coram vobis interrogans, nullum causam imitans in homine ista. Herodes causam non inveni: illum quippe non condemnavi: non mihi remisit, sed nec ego invenio: quocirca cepit Pilatus eius studere liberati.*

coque huc paveligii assumptis quo gaudebant in solemnitate Paschali liberandi vaum de hanc. *quos carere conlradictis, quem illi populi habent: ut autem eos moneret quatenus Christum manu miteret, proposuit illis Pilatus Barabbam latronem insignem & homicidam ergastulo confictum obnoxiatissimus ab iplo conuassum in totius urbis non leue scandalum, cui Christum opposuit ut liberati restitueret, quem e duobus vana eligissent, sibi persuadens, cum esset Barabbas ita cunctis perniciosus & omnium genere conpunitus, quod Christum potius quam Barabbam, liberari postulat. Verumtamen elegerunt in vitam Barabbam, Christum autem in mortem tradidit. Ita que ut Christum morti tradiderit, libet eum Barabbas. Numquam Iulio Chastum crucifigendam decreuerunt, quamvis mortem eius concluderint propter conuincitas rationes quas in morte eius suis apertis inueniebant: preteritionibus: *Esperit, ut non nominat homo pro populo: & quando in passione illum audierunt gessitatem quod esset filius Dei, conclamauerunt: Blasphemant, unus est mortis. Et contra eam est quod hinc illi dicentes, preterderent in eum ut blasphemum esse animaluerendum morte scilicet lapidationis quando igitur crucis illi supplicium decreuerunt? Quando Pilatus Barabbam illis proposuit: erat hic latrocinij infamis & homicidij. Apud Romanos praedones cruci affigebantur: hoc probat illud Lactantii: *Nas feci furum, non passus in cruce mori.* Apud Iudeos homicidij crux imponebatur teste Philone: hanc merebatur Barabbas. Ad idem illi nomen eius, & Barabbam liberari**

postulant, penam autem quam ille merebatur Christo voluit infligendam, atque ex illo tempore audias illos vociferantes: *Crucifigatur, Crucifigatur.* In hoc quod ipsi ignoranter exquebantur Deus fructum passionis mortisque Dominice declarabat: etenim absoluto homicida & latrone in libertatem assero, eiusque poena deuoluta in innocentem, mylterium declarabatur, omnes videlicet nos a culpis nostris poenisque absolventes, supposito quod Christus salus nostra omnes in se poenas susciperet pro illis sustinendas.

Ea tempestate sedebat pro tribunali Pilatus, in quo congenerat audire pro cessus & determinare iam mortis decreum enuntiaturus: & ecce nuntium mittit illi conit sua, haecque viro mandat: *Nihil tibi in iusto illi Aduertas velim, nullam tibi subesse rationem & occasionem qua contra iustum hunc procedas: hac quippe nocte horrenda passa sum visioes que graui me roserunt angustia. Dubium hic ortur, non contemnendum, verum haec mulieris verba de Satana prodierint, quem iam facti penebat illamque volebat terere mulierem, quatenus per hoc virum in luceret ut a dauda mortis sententia contra Christum recileret. Dicunt alij motam fuisse a Spiritu S. sicut Caipham, ut uterque Christi Domini testaretur innocentiam. Sed ratio praualcat ea quam diximus, quod nempe diabolus aliqualem iam hauserat de Christo notitiam, ex insuperabilis eius patientia, qua viderat eum tolerantem tot poenas, iniurias, & opprobria, & cognouerat in morte Christi Regni sui latere destractionem nempe peccati: & ut illi ad hoc viam obstrueret, conatus est Christi mortem impedire ad vxoris Pilati confugiens intercessionem. Bene quidem, verumtamen cur potius diabolus illam excitauit quam Pilatum, quam Iudeos, quam Pharisaeos? Responder D. Augustin. non recurrit ad Pilatum ut illum somnis loqueretur, quia cum Pilatus de hac negotia perageret modumque quo Christum liberaret, inquireret, crederet: ea quae sibi dicta forent in somnis, somnia essent: quia communiter actio: diei in somnis agitamus: & ne hoc acciperet ut somnium, sed ut quid propositio detentens, idcirco eum praecautio futura esset in somni &*

bus imponebatur.

VI. Quis vxorem mouerit Pilati ad hoc.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

& de nocte, non ad i Pilatum diabolus, qui
 indicabat Pilatum non fore perturbandum.
 Nec ipsos excitavit Pharisaeos: quia illi & qui
 Dominum crucifigebant tanta pertinaces
 oblatione induverant, ut impossibile
 censuerit illos a proposito deterere. Itaque
 mulierem accessit: ultimam enim illam me-
 ditum fore malitiae suae exequenda conve-
 nientissimum sicut experientia didicerat in
 Eva, per quam conjugem Adam ad legis
 Divinae traxerat transgressionem. Etiam
 credo possibile hic intervenisse diabolum &
 Spiritum S. sicut enim in verbis illis Caipha
 prolatis: *Expedi ut unus moriatur homo pro
 populo, ne tota gens pereat*: adhaec Spiritus
 Sanctus ad verborum illorum pronuntiat o-
 nem, & concurrat diabolus ut tanta pronun-
 tarentur maestas: sic concurret hic Spiritus
 Sanctus ut vocor Pilati Christi fateretur inno-
 centiam: & concurrat diabolus credens, quod
 hac via redemptionis mundi beneficium in-
 ueneretur. Ad holidem hic cadit Iudae casus:
 nam ab illo tempore, quo studuit Iudas ab
 iusta resillire venditione, diabolus etiam, ab
 illo resillit, & sicut concurret Spiritus Sanctus
 quatenus ille suum fateretur peccatum, &
 honorificum de Christo ferret testimonium:
 ita pariter concurret diabolus, ut spem om-
 nem abiiciens misericordiae, laqueo vitam
 terminaret.

§. 26. Mors Christi sacrificium fuit pro cun-
 ctis mundi sceleribus: idcirco permittit
 Deus ut Pilatus legis transgrediretur
 limites in verberibus quibus inquit Chri-
 stum flagellari, & quod capiti eius im-
 poni iussit coronam septuaginta
 duabus spinis horridam, eumque in
 conspectu populi foras produxerit, exclamans. Ecce homo.

63 59 **V**an igitur Pilatus tybual celebraret
 caerereque non Christum sed Barabbam
 absolendum postulati, ut plebis animum
 mitigaret, iussit illum flagellari & tan-
 quidem excessu, ut verbera numerum
 excederent omnium constitutionum, Notat
 D. Paulus in arca federis servatum fuisse
 Index de Manna, cum virga & duabus tabulis legis,

quo significaretur iudici ferendum esse
 Manna id est primum, & virgam id est
 supplicium, non ad libertatem suam volunta-
 tem sed iuxta iustitiam. Sicutus oportet ut
 sic iudex & superior, sed iuxta legis dete-
 tum Divino dixit concilio D. Ioannes apud
 de Christo flagella iam vibrante manibus,
 quibus templi profanatores etiam, in
 illo scriptum referri: *Zelus domus tuae
 dit u. e.* Quod si illos punierit, fecit hoc
 secundum legem zeli honoris Domini
 hunc habeat necessesse est iudex tempore
 oculis, & quando est necessarium & per hoc
 decernit convenit ut colligat verum legi
 non excedat terminos, Domine, si ignis in
 concis hoc maiestas disponat, quomodo
 in proprio tuo hoc non servatur sed in
 quidem videamus quod in illo omnes leges
 extollerent. Erat ergo sancita lex ut virga
 verbera numerum non excederent quatuor-
 gissimum: & ne numerum hic qui forte
 transgrediretur, statuit ut virga ad iura
 collocaretur legis: quatenus illis hoc in
 memoriam reduceretur. Ut quid ergo Do-
 mine permittis ut respectu filii tui haec lex
 non observetur, suntque tam crudelia &
 innumera verbera quibus virga iudicem
 flagellatur? Quia supplicium Christi
 illatum non erat iuxta legis determi-
 tum, sed iuxta malitiae gravitatem: & sic
 illa nullum habebat terminum: *Populi
 multitudinem mala tua*: sic & verbera
 sine termino numeroque multiplicarentur,
 nec illi quos lex statuit, limites oblat-
 ventur.

Praecipit Pilatus insuper ut Divino capiti
 corona imponatur spinis. Expedit
 Divus Cyrillus verba illa Spiritus Sancti
 summo. Sacerdote Aaron. Et postea
 Aaron iniquitates eorum, qua obliterant
 sanctificaverunt. An ergo de capite eius peccata
 pendunt? Respondent tunc respondet D. Cyril-
 lus quia per Christum summum Sacerdotem cuius
 Aaron fuit figura: *Habemus accessum ad Deum
 in miram Sanctorum in sanguine ipsius.* Quod
 sic explicari capite eius, & super illud
 n un peccata imponuntur: quocirca corona
 capiti eius infigatur quae septuaginta
 spinas complectatur: quandoquidem haec
 peccata imponantur septuaginta duabus
 nat omnibus quibus universum genus humanum